

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοιζίδη, πολιτικός μηχανικός/ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοιζίδης, χημικός μηχανικός-μηχανικός περιβάλλοντος, και ο Χρίστια Αλεξάνδρου, εκπαιδευτικός, που συμμετέκει στο πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της AKTI και της EuroLife.

www.akti.org.cy

Για τις απόψεις/σχόλια/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Έξυπνη ανάπτυξη και καινοτομία: ας ξεκολλήσουμε επιτέλους από τη μούχλα!

H"καινοτομία" και η "έξυπνη ανάπτυξη" είναι εδώ και κάποια χρόνια το ζητούμενο σε όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές και στρατηγικές, σε όλες τις προκηρύξεις των ευρωπαϊκών προγραμμάτων προς χρηματοδότηση, σε όλα τα ερευνητικά έργα. Η καινοτομία κακώς συνδέεται μόνο με την "υψηλή" έρευνα. Καινοτόμες προσεγγίσεις μπορούν να υλοποιηθούν για να δώσουν λύσεις σε απλά, καθημερινά προβλήματα. Αν αυτοί που λαμβάνουν τις αποφάσεις υιοθετήσουν καινοτόμες σκέψεις και η έξυπνη ανάπτυξη αποτελέσει πολιτική επιλογή, τότε θα δούμε την καθημερινότητά μας να βελτιώνεται. Καινοτομία είναι και η μεταφορά πρακτικών από άλλες χώρες, άλλες περιοχές, στη δική μας, προσαρμόζοντάς τες οώμας στις δικές μας συνθήκες, στις δικές μας ανάκες, αλλιώς θα έχουμε ανοιξίες εκτός τόπου και χρόνου. Αυτόν τον καιρό, σε διάφορα ταξίδια που κάνω, παρακολουθώ ακριβώς τέτοιες εφαρμογές, έξυπνες και απλές, φρέστικες και καινοτόμες που βελτιώνουν την καθημερινότητα, τις τοπικές οικονομίες και το επίπεδο ζωής. Ας δούμε ένα πολύ απλό και άμεσο παράδειγμα, που συνδυάζει τη δημιουργία οικονομιών κλιμακας, την προστασία του περιβάλλοντος και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας:

Κομποστοποίηση - οργανικά απορρίμματα: στην Κύπρο εισάγουμε φυτοχώματα αξίας πέραν των 2-3 εκατομμυρίων ευρώ τον χρόνο. Και όμως, την ίδια στιγμή πετάμε στις χωματερές τα κλαδέματα μας, τα απορρίμματα των δημόσιων κήπων και των χώρων πρασίνου και τα οικιακά μας οργανικά απόβλητα! Με τις νέες χωματερές, η απόρριψη αιτών των κλαδεμάτων θα στοιχίζει στους δήμους (στους δημότες εννοείται) καθαρό χρυσάφι!! Πέρα από τη δημιουργία φυτοχώματος, τα απορρίμματα των κήπων έχουν πολλές άλλες χρήσεις: (I) Μπορούν να αποτελέσουν ένα εξαιρέτο υλικό επίστρωσης. Έβλεπα τα μονοπάτια σε δημόσιους κήπους στη Γερμανία και τα δάπεδα σε παιδικές χαρές στρωμένα με χοντρο-

κομμένα κλαδέματα, το λεγόμενο mulch ή wood chips. Το χώμα επιστρώνται με αυτό το όμορφο φυσικό υλικό και είναι ασφαλές δάπεδο για πτώση των παιδιών από τα παιχνίδια. Εμείς, αντίθετα, ή τα αιφαλτοστρώνουμε ή αγοράζουμε εκείνα τα πανάκια δάπεδα για τους παιδότοπους. Σκεφτείτε τι έσοδα θα μπορούσαμε να έχουμε αν φτιάχναμε μόνο μας αυτό το πολύτιμο υλικό επίστρωσης και βεβαίως αν το χρησιμοποιούσαμε! (2) Τα χοντροκομμένα κλαδέματα μπαίνουν σαν καλυπτικό στις λεκάνες των δέντρων και τις πρασιές των κήπων, των δημόσιων δρόμων και πάρκων. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται η εξόπτωση και διατηρείται η υγρασία στα φυτά (αν σκάψει κανείς αυτό το υλικό βλέπει ότι υπάρχει υγρασία κάτω από τη στεγνή επιφάνεια). Στη Γερμανία το οργανικό αυτό υλικό είναι πολύ δημοφιλές, όλος ο κόσμος το βάζει στους κήπους του! Διατίθεται σε μεγάλες ουσιευασίες, κυρίως από δημοτικές επιχειρήσεις! Τα φυσικά υλικά χρειάζονται συντήρηση, δηλαδή ανανέωση κάθε 1-2 χρόνια. Οπότε υπάρχει συνεχής ανάγκη στην αγορά. Σκεφτείτε πόσες θέσεις εργασίας και πόσα έσοδα για τους δήμους, τι πληρώνουμε εμείς για να αγο-

ράζουμε φυτόχωμα για τους κήπους μας, πόσο αδικα το σιμεντώνουμε τα πάρκα μας και τις πλατείες μας και κάνουμε τα καυτά καλοκαίρια μας ακόμα πιο αφόρητα από τη ζέστη του κουγκριού! Είναι αξιο απορίας πώς γίνεται και τόσα χρόνια δεν έχει βρεθεί κανένας δήμος να φτιάξει μια δημοτική επιχείρηση που να αξιοποιεί αυτό το "χρυσάφι". Δεν πρωθείται αυτή η μικρή "καινοτομία" που θα μας δώσει πολλαπλά οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη. Αντίθετα, με τις νέες χωματερές και τις συμφωνίες που έγιναν και γίνονται, είμαστε υποχρεωμένοι να πληρώνουμε ακριβά για να το πετάμε αυτό το πολύτιμο υλικό! Γιατί;

To σύγουρο είναι ότι εμείς στην Κύπρο δεν αναπτύσσουμε την καινοτόμο σκέψη, δεν επενδύουμε σε δομές και υποδομές που θα βάλουν αυτήν τη νέα, φρέσκια σκέψη και δημιουργία σε μια τροχιά ανάπτυξης, είμαστε συνήθως επιφυλακτικοί σε νέες ιδέες, σε πρωτοποριακές πρακτικές. Όλα αυτά, όμως, είναι πλέον αναγκαία κομμάτια του σύγχρονου πολιτισμού. Ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης, αν υπάρχει κάτι που θα μας σώσει, αυτό είναι η φρέσκια, έξυπνη και καινοτόμος σκέψη και δημιουργία.

ZΩ ! σε έναν κόσμο όπου...
τα παιδιά ζωγραφίζουν στους τοίχους!

Η φωτογραφία μιλά από μόνη της: βάλτε χρώμα στη ζωή μας, λένε τα παιδιά! Και ζωγραφίζουν τους άσχημους τοιμενένους τοίχους. Ζωγραφίζουν ήλιους και θάλασσα, καρδιές και πουλιά, αλλά και ένα ερωτηματικό! Ζωγραφίζουν χαμόγελο και αισιοδοξία! Τα παιδιά μάς δείχνουν πώς πρέπει να είναι η ζωή: αισιοδοξη και φωτεινή! Ας τα ακούσουμε, ας τα αφήσουμε ελεύθερα από τις δικές μας συμβάσεις. Ας τα αφήσουμε να χαμογελούν!

ΕΛ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

... στους αμμόλοφους
των ονείρων μας!

Παιδί όταν ήμουν, κάναμε τσουλήθες στους αμμόλοφους της Κάτω Πάφου: μικροί αμμόλοφοι, αλλά πολλοί! Πήγαν πια, έγιναν ξενοδοχεία, μαζί και όλος ο πολύτιμος βιότοπός τους. Ενθουσιάστηκα, λοιπόν, όταν βρέθηκα στους εκπληκτικούς, τεράστιους αμμόλοφους στην Καλόγρια της Αχαΐας! Τσουλίθρα σε αμμόλοφο με πλαγιά 100 μέτρα: εκπληκτικό! Το συστήνω ανεπιφύλακτα!

ΕΛ